

УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ОТРИМАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Дерев'янко Н. З.

*доктор філософії в галузі права, член-кореспондент
Міжнародної кадрової академії, старший викладач
кафедри суспільно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Павелків С. Р.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Незважаючи на важливість права на отримання професійної правничої допомоги в Україні досі не вщухає полеміка з деяких питань адміністративно-правового регулювання реалізації вказаного права, а саме: стосовно змісту та видів вказаної допомоги, суб'єктів надання та їх повноважень, інфраструктури та стандартів якості тощо.

Чинне законодавство, що закріпило механізм реалізації права на правову допомогу, не відповідає повною мірою вимогам часу і потребує подальшого вдосконалення. Незважаючи на закріплення права на професійну правничу допомогу в конституційному і поточному законодавстві, досі не вироблені єдині принципи і стандарти його реалізації і забезпечення, мають місце зловживання з боку як осіб, які отримують такого роду допомогу, так і з боку осіб її надають. Крім того, в деяких галузях законодавства право на професійну правничу допомогу закріплено недостатньо повно [1].

Діджиталізація державних послуг, в рамках проведення судової і адміністративної реформи, що була заявлена керівництвом України, потребують навчально-просвітницької діяльності серед населення країни, це в свою чергу, актуалізує необхідність проведення комплексного переформатування чинного законодавства, що забезпечує реалізацію права на професійну правничу допомогу.

Після внесення змін у Конституцію України та деякі процесуальні кодекси, виникла необхідність підвищення ефективності використання вже існуючих методів і засобів забезпечення реалізації права на

професійну правничу допомогу та розробки нових, які будуть розширювати можливість його здійснення. В даний час в Україні відсутня загальнодержавна політика щодо вирішення проблем, пов'язаних з наданням правової допомоги, з 2006 року не прийнято жодного програмного документу (Стратегія, Концепція, Загальнодержавна програма), не створено дієвих та ефективних механізмів забезпечення державного і корпоративного контролю за діяльністю організацій і осіб, що надають правничу допомогу.

Таким чином, проведені нами дослідження у сфері адміністративно-правового регулювання реалізації права на отримання професійної правничої допомоги в Україні дало змогу виокремити проблемні питання, які необхідно негайно вирішувати, а саме: 1) з 2006 року в Україні не прийнято жодного програмного документу (Стратегії, Концепції, Загальнодержавної програми, Національного плану дій); 2) не створено дієвих та ефективних механізмів забезпечення державного і корпоративного контролю за діяльністю організацій і осіб, що надають правничу допомогу; 3) процедура надання безоплатної правової допомоги встановлена в акті, який не має юридичної сили, а носить рекомендаційний характер; 4) сама процедура переобтяжена бюрократичними формальностями та не цифровізована; 5) не вирішене питання щодо надання безоплатної правової допомоги особі, яка притягується до адміністративної відповідальності за скоєння адміністративного правопорушення передбаченого Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Отже, для удосконалення адміністративно-правового регулювання реалізації права на отримання професійної правничої допомоги в Україні необхідно: 1) розробити і прийняти стратегічні документи, в яких буде вироблений загальнодержавний підхід щодо забезпечення реалізації права на професійну правничу допомогу; 2) розробити і прийняти Закон України «Про правничу допомогу» в якому визначити: усі види такої допомоги (правнича допомога, професійна правнича допомога та їх різновиди), правничу послугу та правничу процедуру, суб'єктів забезпечення її надання та власне тих хто її надає та їх повноваження; 3) розробити підзаконні акти які вже будуть деталізувати основні його положення та встановлять державні стандарти якості надання правничої допомоги в Україні; 4) в Кодекс України про адміністративні правопорушення та в Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» внести зміни і вказати, що «безкоштовна правнича допомога надається малозабезпеченим громадянам у справах про адміністративні правопорушення у випадках можливого застосування до них санкцій у вигляді адміністративного арешту або штрафу»; 5) прийняти Закон України «Про регулювання ринку надання правничих послуг в Україні», в якому визначити стандарти і пра-

вила професійної діяльності юристів, що будуть обов'язковими для виконання всіма членами юридичної спільноти; 6) основними кваліфікаційними критеріями включення чи не включення певного суб'єкта у систему суб'єктів надання професійної правничої допомоги мають бути наступні: встановлена законодавством організаційно-правова форма (адвокатське об'єднання, адвокат включений у Реєстр, громадська організація тощо); мета діяльності – надання правничої допомоги; публічність (інформація є у вільному доступі та може бути перевірена (сайт, офіційні реєстри, довідники тощо)).

Література:

1. Ботнев В. К. Квалифицированная юридическая помощь как конституционно-правовая гарантия защиты прав и свобод человека и гражданина: автореф. на соискание научной степени доктора юридических наук. Москва, 2013. URL: <https://www.dissercat.com/content/kvalifitsirovannaya-yuridicheskaya-pomoshch-kak-konstitutsionno-pravovaya-garantiya-zashchit>

АНАЛІЗ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Дерев'яно Н. З.

доктор філософії в галузі права, член-кореспондент

Міжнародної кадрової академії, старший викладач

кафедри суспільно-правових дисциплін

Міжнародного економіко-гуманітарного університету

імені академіка Степана Дем'янука

м. Рівне, Україна

Конституційне право кожного на отримання професійної правничої допомоги вимагає певного рівня її організованості – наявності системи формальних, офіційних соціальних інститутів правової допомоги (соціальної інфраструктури правової допомоги, нормативно-правової бази), більш-менш деталізованих, в залежності від виду юридичної допомоги, правового регулювання відносин, що виникають у сфері її надання [3].

Безоплатна правова допомога може надаватися у грошовій формі або у натурі, шляхом надання адвоката для захисту у кримінальних справах